

Verksted 3 – Refleksjonsspørsmål

Ledestjernen

1. Hva betyr denne Ledestjernen for deg, din virksomhet og ditt daglige arbeid?
Nevn gjerne 1–2 beslutninger eller prioriteringer som kunne vært påvirket.
2. Hvor oppleves Ledestjernen som vag, for generell eller for snever for din virksomhet?
3. Hvilke hensyn, perspektiver eller problemstillinger mener du mangler i Ledestjernen for at den skal være relevant i praksis?
4. Hva kan gjøre Ledestjernen mer inspirerende, anvendelig og handlingsorientert for dere som ledere? Hvilke ord eller uttrykk ville du lagt til, justert eller fjernet?

Scenariotesting – Refleksjonsspørsmål til hvert scenario

1. Hvordan står Ledestjernen seg i dette scenarioet – hvilke deler blir styrket, og hvilke blir satt på prøve?
2. Trenger Ledestjernen å bli justert for å være realistisk og relevant i denne verdenen – og i så fall hvordan?
3. Hvordan er tilstanden i samfunnet i dette scenarioet – hvilke grupper vil oppleve Ledestjernen som samlende, og hvilke som radikal, truende eller irrelevant?
4. Hvilke typer utfordringer kan oppstå for kunst- og kultursektoren i denne verden – særlig for mangfold, kulturarv, kunstens frihet og fellesarenaer?
5. Hvilke deler av Ledestjernen vil være mest omstridt i din virksomhet i dette scenarioet – og hvorfor?
6. Hvilke aktører og allianser holder fast ved Ledestjernen i denne verden, og hvordan gjør de det i praksis?
7. Hvilke aktører undergraver Ledestjernen, og gjennom hvilke strategier eller virkemidler?
8. Hvilke typer motstand og tilbakeslag kan din virksomhet møte hvis dere prøver å leve opp til Ledestjernen i dette scenarioet?
9. Hvilke kompromisser kan dere bli presset til å inngå – og hvor går grensen for hva dere ikke vil gå på akkord med?

Baklengsplanlegging – Spørsmål til tidslinjebygging

1. **Hva slags kunst- og kulturuttrykk blomstrer i denne perioden – og hvem eller hva utgjør «undergrunnen»?**
→ før inn i tidslinjen en periode der en ny bevegelse eller et nytt fenomen markerer et vendepunkt i kulturen
2. **Når og hvordan kan Ledestjernen bli satt i skyggen, undergravd, eller brukt mot sin hensikt i dette scenarioet?**
→ finn et sted i tidslinjen der det er naturlig å stille dette spørsmålet
3. **Hvilke allianser mellom institusjoner, kunstnere, sivilsamfunn og andre kan oppstå for å verne om Ledestjernen i denne perioden?**
→ finn et punkt mellom nå og [året som er enden av deres tidshorisont] der det kreves større grad av solidaritet
4. **Hva kan bli risikabelt å si, vise eller støtte i årene framover – og hva kan gjøre at selvsensur og berøringsangst tiltar i din del av feltet?**
→ se tidslinjen under ett og vurder hvor ytringsklimaet kan endre seg eller hardne
5. **Hva kan din virksomhet gjøre i et bestemt øyeblikk som er modig eller subversivt, men fortsatt forsvarlig?**
→ angi på tidslinjen hvor et strategisk grep kan utgjøre en forskjell
6. **Hvordan ser kunstnerdrevne steder og grasrotinitiativ ut over tid – overlever de, tilpasser de seg, eller forvandler de seg til noe annet?**
→ foreslå dette der tilliten til institusjonene er lav, eller nye (øko)systemer i kulturfeltet formes
7. **Hvilke nye uttrykksformer, formater eller taktikker kan komme til å legemliggjøre budskapet i Ledestjernen?**
→ finn momenter i tidslinjen der nye protokoller, medier og stemmer utfordrer de dominerende fortellingene
8. **Hvilke endringer i infrastruktur, politikk eller kulturelle normer kan vokse frem – og hvilke er mest relevante for din virksomhet?**
→ marker et øyeblikk når en banebrytende institusjonell endring finner sted
9. **Hva må ofres for å holde liv i Ledestjernen i dette scenarioet – og hvem bærer kostnaden (kunstnere, ansatte, publikum, bestemte grupper)?**
→ bruk dette for å plassere et vanskelig, etisk komplekst moment på tidslinjen
10. **Når og hvorfor kan opinionen snu seg mot verdiene i Ledestjernen – og hvilke signaler ville dere sett først?**

→ foreslå et tidspunkt for et brudd eller vendepunkt

11. **Kommer det et tidspunkt der din virksomhet må gå på akkord med Ledestjernen for å overleve eller tilpasse seg? Hva er årsaken, og hvilke konsekvenser får dette på kort og lang sikt?**

→ identifiser et øyeblikk på tidslinjen der prinsipper møter hardt ytre press

Avsluttende refleksjon – prioriteringer her og nå

Reflekter sammen med gruppen og velg i fellesskap:

1. **Én konkret handling eller strategi dere kan iverksette allerede nå, i lys av Ledestjernen og scenarioene.**
2. **Ett sårbart område i eller rundt virksomheten som trenger særskilt oppmerksomhet framover.**
3. **Én framvoksende mulighet (ny praksis, allianse, målgruppe eller teknologi) som er verdt å utforske nærmere.**